

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem - pobočka v Liberci rozhodl samosoudkyní Mgr. Karolínou Tylovou, LL.M. ve věci

žalobce: X, narozen X
státní příslušnost X
bytem X

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 11. 2021, č. j. X
takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Dne 30. 8. 2021 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany, k níž dne 7. 9. 2021 poskytl údaje. Uvedl, se narodil ve městě X, je gruzínské národnosti, vyznává pravoslavné

křesťanství, je rozvedený a ve vlasti má nezletilé dítě. Poslední místo pobytu v Gruzii měl na adrese X. Žalobce byl členem politické strany Sjedenocené národní hnutí. V letech 2008 až 2010 pracoval v osobní ochrance bývalého ministra vnitra. Z Gruzie odletěl v srpnu 2021 do Polska, kde zůstal deset dní. Na území České republiky přicestoval autobusem dne 29. 8. 2021. V České republice v minulosti pobýval na základě zaměstnanecké karty v březnu 2019. Je zdravý a o udělení mezinárodní ochrany žádá, jelikož mu lidé ve vládní struktuře vyhrožují smrtí.

2. Téhož dne, tj. 7. 9. 2021, byl s žalobcem proveden doplňující pohovor, při němž vypověděl,

že v minulosti pobýval v České republice na základě zaměstnanecké karty, jejíž platnost již vypršela. Poté se vrátil do vlasti. Z Gruzie znovu odcestoval po roce. Na otázku, z jakého důvodu

se nepokusil legalizovat si pobyt jiným způsobem, odpověděl, že se blížily volby a již by to nestihl. Žalobce dále uvedl, že v minulosti pracoval pro různé ministry vnitra jako jejich ochranka. Posledním z nich byl Bacho Akhalaia. Tuto práci ukončil v roce 2010. V letech 2010-2012 žalobce vykonával funkci velitele ve speciální jednotce s názvem „Alfa“, která čítala sto lidí a měla za úkol ostrahu objektů ministerstva. Svou činnost v této jednotce žalobce nemůže prokázat, jelikož musel vše odevzdat, když odcházel. S nástupem nové vlády v roce 2012 začal mít ve vlasti potíže. Ministr, který žalobce dříve zaměstnal, byl zadržen, a od těch, kteří pro něj pracovali, bylo požadováno, aby proti němu svědčili. Žalobci bylo vyhrožováno zabitím, pokud nepotvrdí spojení bývalého ministra s používáním násilí ve věznicích. Kvůli uvedeným problémům se žalobce skrýval na vesnici a každé tři měsíce odjížděl do Turecka. V Gruzii již nepracoval, dva roky pracoval v České republice. Za výhrůžkami stáli lidé z vládní struktury, kteří žalobci volali z neznámých čísel. K výhrůžkám dochází pravidelně v období voleb, kdy je bývalý ministr politicky aktivní. Po každých volbách má žalobce na další tři roky klid. Poslední telefonické hovory se odehrály ve dnech 1. 8. 2021 a 8. 8. 2021. Od roku 2012 se musí žalobce v období voleb skrývat a nemůže být se svojí rodinou. Ke své ochraně nepodnikl žádné kroky, jelikož lidé, kteří mu vyhrožují, jsou velmi mocní. Na policii se žalobce neobrátil, protože by to jeho situaci jen zhoršilo. K otázce z jakého důvodu se do vlasti vracel, když tam čelil potížím, žalobce odpověděl, že se přitížilo jeho matce a rovněž již nepředpokládal, že by se jej situace před volbami mohla znovu dotknout. Do vlasti se nyní nemůže několik měsíců vrátit. Po listopadových volbách pak jeho potíže skončí, ať již vyhraje kdokoli. Žalobce dále uvedl, že v Gruzii nebyl trestně stíhán. Do České republiky se rozhodl odcestovat, protože zde v minulosti pobýval a je vůči České republice velice pozitivně naladěný. Závěrem požádal správní orgán, aby mu umožnil na území České republiky nějakou dobu pobývat. Na podporu svých tvrzení nepředložil žádné dokumenty ani jiné materiály.

3. Napadeným rozhodnutím žalovaný zamítl žalobcovu žádost o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 2 zákona č. 329/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), jako zjevně nedůvodnou. Vycházel přitom z výpovědi žalobce a dále z informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a bezpečnostní situace o stavu dodržování lidských práv v Gruzii. Konkrétně vycházel z materiálu Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu, stav - listopad 2020. Konstatoval, že je žalobce státním příslušníkem Gruzie, přičemž v souladu s § 2 vyhlášky ministerstva vnitra č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, Česká republika považuje Gruzii s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie za tzv. bezpečnou zemi původu ve smyslu § 2 odst. 1 písm. k) zákona o azylu. V Gruzii obecně a soustavně nedochází

k pronásledování, mučení nebo nelidskému nebo ponižujícímu zacházení či trestům a hrozbě z důvodu svévolného násilí v případě mezinárodního nebo vnitřního ozbrojeného konfliktu a její občané nebo osoby bez státního občanství ji neopouštění z důvodů uvedených v § 12 nebo § 14a zákona o azylu. Gruzie rovněž ratifikovala a dodržuje mezinárodní smlouvy o lidských právech a základních svobodách, včetně norem týkajících se účinných opravných prostředků a umožňuje činnost právníkům osobám, které dohlíží na dodržování lidských práv.

4. Žalovaný shledal na základě výše uvedené informace o politické situaci a stavu dodržování lidských práv v Gruzii a na základě výpovědi žalobce, že v jeho případě lze Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu ve smyslu zákona o azylu. Dle žalovaného bylo v průběhu řízení objasněno, že důvodem podání žádosti o udělení mezinárodní ochrany žalobce je obava z výhrůžek osob

ve vládní struktuře pro jeho minulé působení v ochraně bývalého ministra vnitra. Žalobce měl tuto činnost vykonávat v letech 2008 až 2010. Do roku 2012 pak figuroval již pouze jako ostraha budov. Od té doby je po žalobci požadováno, aby svědčil v neprospěch jeho bývalého zaměstnavatele. Tuto skutečnost však nikde neoznámil a na nikoho se s žádostí o pomoc neobrátil s konstatováním, že lidé, kteří mu vyhrožovali, mají příliš velkou moc. Z materiálu Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu, stav - listopad 2020 žalovaný dovodil, že žalobce mohl ke své ochraně využít řadu legálních prostředků. Gruzínští občané mohou podat stížnosti ke státnímu zastupitelství a justičním institucím. Případnou nečinností či zneužitím pravomocí státních orgánů se rovněž zabývá úřad ombudsmana, který aktivně za dodržování lidských práv jednotlivců vystupuje. Ve vlasti žalobce rovněž operuje řada nevládních organizací, které poskytují efektivní pomoc v případě porušení práv jednotlivců. Žalovaný proto nedospěl k závěru, že by měla být gruzínskými orgány odmítnuta ochrana žalobcovi osoby, nebo že by stát nebyl schopen či ochoten tuto pomoc poskytnout. V této souvislosti odkazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11. 3. 2004, sp. zn. 6 Azs 8/2003. Žalovaný dále upozornil, že se žalobce po svém prvním pobytu na území České republiky do země původu vrátil. Ani v této době však neměl potřebu jakoukoli ochranu vyhledat. Žalovaný byl proto přesvědčen, že popsané obtěžující jednání žalobce nevnímal natolik fatálně, jak se snažil předejít v průběhu řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Závěrem žalovaný připomněl opakované tvrzení žalobce, že výhrůžky měly skončit poté, co v zemi proběhly volby. Ty skončily v říjnu 2021. Dle jeho vlastních slov tedy žalobci v současnosti žádné nebezpečí nehrozí a může se do Gruzie bez potíží vrátit. Žalobce proto dle názoru žalovaného neprokázal, že Gruzii v jeho případě nelze považovat za bezpečnou zemi původu.

5. Rozhodnutí žalovaného žalobce napadl včasnou žalobou. Nesouhlasil, že by byla Gruzie v jeho případě bezpečnou zemí původu. Žalovaný pochybil, když z výpovědi žalobce považoval

za relevantní pouze to, že pochází z Gruzie. Nezjistil tak skutkový stav, nepřihlédl ke všem rozhodným okolnostem a řízení zatížil vadou nepřezkoumatelnosti. Žalovaný rovněž nezvažil míru přiměřenosti dopadu aplikace § 16 zákona o azylu na osobu žalobce, čímž rovněž došlo k zásahu do procesních práv žalobce.

6. V dalším žalobním bodu žalobce namítal nesprávné posouzení jeho žádosti. V průběhu řízení

o žádosti podrobně popsal, jakým způsobem započalo jeho pronásledování a jaké hrozby se v případě návratu obává. Žalovaný jeho výpověď v tomto směru nijak nepochybnil.

Přesto nehodnotil hrozbu vážné újmy, která žalobci v Gruzii hrozí. Z uvedených skutečností je přitom zjevné, že Gruzie není pro žalobce bezpečnou zemí. Jeho žádost proto měla být řešena v režimu § 12 a § 14b zákona o azylu a nikoli podle § 16 téhož zákona.

7. Svou argumentaci žalobce rovněž opíral o výklad § 2 odst. 6 věty první zákona o azylu. Tvrdil, že je mu vyhrožováno ze strany státních orgánů země původu. V takovém případě pak není ze zákona vyžadováno, aby prokázal, že mu nejsou gruzínské orgány schopny nebo ochotny poskytnout náležitou ochranu. Tato podmínka je vyžadována pouze ve větě druhé uvedeného ustanovení, tedy v případě hrozby ze strany soukromých osob. Žalovaný proto neaplikoval správné ustanovení zákona, když požadoval splnění podmínky spočívající ve vyhledání pomoci u jiných státních orgánů. Žalobci přitom stačilo, aby splnil podmínku § 14a odst. 1 zákona o azylu. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhoval, aby bylo napadené rozhodnutí zrušeno.
8. V písemném vyjádření k žalobě žalovaný popřel oprávněnost žalobních námitek. Odkázal na § 2 vyhlášky ministerstva vnitra č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, dle kterého Česká republika považuje Gruzii za bezpečnou zemi původu. Na základě informací o politické situaci a stavu dodržování lidských práv v Gruzii a na základě výpovědi žalobce žalovaný shledal, že lze v jeho případě zemi původu považovat za bezpečnou. K tvrzenému pronásledování žalovaný konstatoval, že žalobce má možnost obrátit se s žádostí o pomoc na příslušné instituce ve své vlasti. Za azylově relevantní skutečnost by bylo možné považovat situaci, kdy by byla odpovídající pomoc odmítnuta. Taková situace však nenastala, jelikož žalobce se na příslušné orgány obrátit nepokusil. Žalovaný proto navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítnul.
9. Krajský soud po zjištění, že napadené rozhodnutí je způsobilé k přezkumu podle § 65 a násl. zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), a žaloba byla podána v zákonné lhůtě, tj. dle § 32 odst. 1 zákona o azylu před uplynutím patnácti dnů od doručení napadeného rozhodnutí žalobci, přezkoumal napadené rozhodnutí žalovaného, jakož i řízení, které vydání tohoto rozhodnutí předcházelo, a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
10. Předmětem přezkumu krajského soudu bylo rozhodnutí žalovaného o zamítnutí žalobcovy žádosti o udělení mezinárodní ochrany podle § 16 odst. 2 zákona o azylu. Podle tohoto ustanovení se žádost zamítne jako zjevně nedůvodná, jestliže žadatel přichází ze státu, který Česká republika považuje za bezpečnou zemi původu, neprokáže-li žadatel o udělení mezinárodní ochrany, že v jeho případě tento stát za takovou zemi považovat nelze (viz též čl. 31 odst. 8 písm. b, čl. 32 odst. 2 a čl. 36 směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/32/EU, o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, tzv. procedurální směrnice).
11. Ministerstvo vnitra vydalo na základě zmocnění v § 86 odst. 4 zákona o azylu vyhlášku č. 328/2015 Sb., kterou se provádí zákon o azylu a zákon o dočasné ochraně cizinců, v níž mimo jiné upravilo seznam zemí, které Česká republika považuje za bezpečné země původu (k tomuto postupu viz též čl. 37 procedurální směrnice). Vyhláškou č. 68/2019 Sb.

byla mezi tyto země zařazena Gruzie s výjimkou Abcházie a Jižní Osetie, a to s účinností od 23. 3. 2019.

12. Vzhledem k tomu, že žalobce netvrdil, že by pocházel z Abcházie nebo v Jižní Osetie, a v žalobě žádným způsobem nezpochybňoval zařazení Gruzie mezi bezpečné země původu, zabýval se krajský soud v souladu s výše uvedeným pouze otázkou, zda se žalobci podařilo prokázat, že v jeho konkrétním případě nelze Gruzii považovat za bezpečnou zemi původu. Krajský soud přitom zdůrazňuje, že ustanovení § 16 odst. 2 zákona o azylu stanovuje zvláštní pravidlo pro rozložení důkazního břemene v řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Nejvyšší správní soud ve své konstantní judikatuře setrvale vychází z toho, že *„pokud žadatel o mezinárodní ochranu pochází z bezpečné země, u které se předpokládá, že neporušuje práva vlastních občanů a dodržuje mezinárodní závazky, leží hlavní odpovědnost na prokázání opaku právě na žadateli (...). Pokud se tedy udělení mezinárodní ochrany domáhá žadatel ze země patřící mezi bezpečné země původu, je jeho úkolem přesvědčit žalovaného, že žádost nelze zamítnout podle § 16 odst. 2 zákona o azylu, ale že jeho mimořádný příběh odůvodňuje věcné posouzení žádosti podle zákona o azylu.“* (viz usnesení ze dne 8. 10. 2020, č. j. 10 Azs 232/2020 - 32). Shodně se však vyjádřil kasační soud již v rozsudku ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Azs 66/2008 - 70, ale i v řadě dalších rozhodnutí (viz např. usnesení ze dne 23. 9. 2020, č. j. 6 Azs 209/2020 - 29, ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 49/2020 - 34 a další). Je to tedy primárně žadatel o mezinárodní ochranu, který musí tvrdit a také prokázat, že v jeho individuálním případě jinak bezpečnou zemi původu za bezpečnou považovat nelze.
13. Krajský soud dospěl k závěru, že nic takového se žalobci prokázat nepodařilo. Žalobce tvrdil, že je mu vyhrožováno ze strany vládní garnitury, a to již od roku 2012, kdy se k moci dostala nová vláda, a žalobce přestal pracovat pro ministerstvo vnitra. Uváděl, že výhrůžkám čelí vždy v období voleb, neboť v té době je politicky aktivní bývalý ministr vnitra a vládnoucí garnitura se ho snaží zdiskreditovat. Následující tři roky do dalších voleb má žalobce klid. Tato svá tvrzení ale vůbec nijak nedoložil. I kdyby ale tvrzení žalobce byla pravdivá, z materiálu Hodnocení Gruzie jako bezpečné země původu, stav - listopad 2020, který žalobce nezpochybnil, vyplývá, že *gruzínští občané mohou ke své ochraně využít řadu legálních prostředků, včetně podání stížnosti ke státnímu zastupitelství a justičním institucím. Případnou nečinností či zneužitím pravomocí státních orgánů se rovněž zabývá úřad ombudsmana, který velmi aktivně za dodržování lidských práv jednotlivců vystupuje, a řada nevládních organizací, které poskytují efektivní pomoc v případě porušení práv jednotlivců.* Závěr žalovaného, že žalobce měl a mohl využít mechanismů, které mu právní řád v jeho vlasti poskytuje k ochraně jeho osoby, je proto správný. Žalobce se žádnou pomoc vyhledat nesnažil, ani neprokázal, že tyto prostředky v jeho zemi neexistují, nebo je nemůže využít. Pokud žalobce svou situaci pociťoval natolik palčivě, jak popisuje, a nechtěl se obracet na policii, měl se minimálně pokusit obrátit na úřad ombudsmana či některou z nevládních organizací, které v Gruzii působí.
14. Pokud žadatel přicházející z bezpečné země původu nedoloží, že v jeho případě tuto zemi nelze za bezpečnou považovat (což bylo v případě žalobce splněno), platí, že nedochází ze strany žalovaného k hodnocení, zda žadatel splňuje podmínky pro udělení mezinárodní ochrany dle § 12, § 13, § 14, § 14a a § 14b zákona o azylu (viz např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 10. 2020, č. j. 10 Azs 232/2020 - 32, ze dne 23. 9. 2020, č. j. 6 Azs 209/2020 - 29, ze dne 24. 9. 2020, č. j. 1 Azs 49/2020 - 32, ze dne 30. 9. 2020, č. j. 9 Azs 185/2020 - 30, ze dne 24. 11. 2020, č. j. 4 Azs 229/2020 - 32, ze dne 4. 12. 2020, č. j. 3 Azs 129/2020 - 68, ze dne 11. 11. 2020, č. j. 6 Azs 240/2020 - 34, či ze dne 17. 2. 2021, č. j. 7 Azs 347/2020 - 23).

15. Z hlediska celkového kontextu věci nelze přehlédnout ani to, že žalobce v České republice v minulosti pobýval na základě pracovního víza a bez problémů se do země původu vracel. Tyto okolnosti také nesvědčí o tom, že by žalobce pro sebe nepovažoval Gruzii za bezpečnou. Při doplňujícím pohovoru navíc výslovně uvedl, že po volbách, v listopadu 2021, bude jeho problém vyřešen a do Gruzie se bude moci vrátit.
16. Krajský soud nesouhlasí s tvrzením, že nebyl náležitě zjištěn skutečný stav věci, resp. že by nebyly reflektovány konkrétní okolnosti dané věci. Napadené rozhodnutí považuje za plně přezkoumatelné a správné.
17. Žalobce se svými námitkami neuspěl. Jelikož v řízení o žalobě nevyšly najevo žádné vady, k nimž je nutno přihlížet z úřední povinnosti, krajský soud zamítl žalobu jako nedůvodnou (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
18. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce nemá právo na náhradu nákladů řízení, neboť ve věci neměl úspěch. Žalovanému, kterému by jinak jakožto úspěšnému účastníku řízení právo na náhradu nákladu řízení příslušelo, náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Liberec dne 25. února 2022

Mgr. Karolína Tylová, LL. M.
samosoudkyně